

Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

Адреса Редакції: 81-83 Grand St., Jersey City, N. J. Tel.: HEnderson 4-0237 YHC: HEnderson 5-8740

НОВА ЗМІНА В УРЯДІ АЙЗЕНГАВЕРА: РЕЗИГНАЦІЯ ПАНІ ГОББІ

Президент Айзенгавер з дотеперішнім секретарем здоров'я, виховання і суспільної опіки панією Гоббі під час пресової конференції у Білому Домі

Вашингтон. — Пані Овета Кулл Гоббі, секретар здоров'я, виховання і суспільної опіки і єдина жінка в кабінеті Айзенгавера зрештеші звільнилася з свого становища і закінчила своє урядованя з 1-го серпня ц. р. Як причина резигнації подана вона — не розбіжності в поглядах з іншими членами уряду на справу урядованя, що була останнього часу голосною, — але хворобу свого чоловіка, 77-літнього кола губернатора Вільяма П. Гоббі з Тексаса. Пані Гоббі заявила, що вона попередила президента Айзенгавера про свою резигнацію ще в січні цього року. Її резигнація по якій другий зміна в першому складі уряду Айзенгавера: у вересні 1953 року зрештеші звільнився демократ в кабінеті, секретар праці Мартин П. Дуркін з Ілліной, на місце якого секретарем праці став Джеймс П. Мічелл з Нью-Джерсі. Про звільнення пані Гоббі відбулося дуже урочисто. Прощання особисто президент Айзенгавер, який в присутності представників преси заявив, що пані Овета Кулл Гоббі була «найкращим членом» в його уряді і що її відхід це «поганий день» для адміністрації. Пані Гоббі подякувала президенту і в подальшій його праці на його відповідальному становищі. Наступним пані Гоббі була «дотеперішнім секретарем здоров'я, виховання і суспільної опіки» призначеною Меріона Б. Фоллоуза з Рачестера, Н. Й., фахівця в ділянці Соціального Забезпечення, дотеперішнього підсекретаря скаргу з Ілліной, на місце якого секретарем праці став Джеймс П. Мічелл з Нью-Джерсі.

УКРАЇНЕЦЬ ПРОЦЕСУЄТЬСЯ ЗА НАЦІОНАЛЬНІСТЬ НА ПАСПОРТІ

Вашингтон. — Степан Тупіс із Рачестера, Н. Й., хотів їхати в Європу до Франції й Німеччини і мав уже заповнене місце на літаку, але відмовився тим часом від візиту з уваги на несправильне подання країни його народження на паспорті. Він — галичанин і подав як місце свого народження, Україну. Однак у державному департаменті виставили йому паспорт, вписаний, замість України — Росією. С. Тупіс відіслав назад паспорт до справлення помилки, але державний департамент відмовився, заявивши, що коли мова про місце народження, то приймається теперішній його державну приналежність, а Україна, мовляв, є частиною комуністичної Росії. Справою зайнялася ОДВ в Рачестері і в її імені п. Василь Попович, секретар 367-го Відділу УН-Союзу, який звернувся за допомогою до місцевого кон-

В АМЕРИЦІ

● У Канаді, на узбіччі гори Темпл в провінції Альберта, на південній захід від міста Едмонтону, згинули, заслані американськими експертами. Крім того, двоє ранено, а тільки один врятувався без шкоди для здоров'я. Це була частина 24-го військової ескадрильї з району Вайлд-дернес у Пенсильванії. Учитель, який при катастрофі не був присутній, дав дозвіл дітям дряпатися на шпиль гори. Ні один із хлопців не був альпіністом. На вістку про катастрофу учитель дістав нервову атаку, і його забрали до шпиталю. ● Американський Суд зібрав у своїй присутії прокурора, який попросив до Англії 50-річного Сіларка Велфрейда, родом англійця, редактора тижневика «Нешнел Гардіан», за його зв'язки з комуністами і відмову зізнатися перед Конгресовою Комісією. Він має це право відклику до Найвищого Суду. ● Президент Айзенгавер прийняв в саду Білого Дому в Вашингтоні 68 студентів і студенток, які прибули до ЗДА в рамках «вільної програми» в таких країнах: Австрії, Бельгії,

ПРЕЗИДЕНТ ІЗ ЗАСТЕРЕЖЕННЯМ ПІДПИСАВ ЗАКОН ПРО ВІЙСЬКОВІ ВИДАТКИ

Вашингтон. — Президент Айзенгавер підписав минулої середи ухвалений Конгресом закон, що признає Департаменту Оборони \$1, 822,815, 726-доларів бюджету на військово-оборонні видатки, кажучи, що він підписує той закон тільки тому, бо оборонні устаткування потребують негайно грошей, але він сам має проти ухвалення закону поважні застереження. В спеціальному посланні до Конгресу президент Айзенгавер стверджує, що один розділ ухваленого закону є проти-конституційний та що він думає зignorувати постанову того розділу. Інший розділ того закону називає Президент «смертельним ударом в цілу нашу закордонно-торговельну політику» та домагався відклику тих постанов. Президент має спеціальні застереження проти 638-ї статті закону, бо вона постановляла, що секретар оборони повинен мати апробату Конгресу на припинення деяких діянь Департаменту Оборони, які, на його розсудок, можуть бути виконувані з таким самим успіхом приватними підприємствами. Для прикладу наводиться, що секретар оборони повинен припинити власний вироб департаментом оборони мотузків для війська, пален-

„Комуністами не були“, але про свої комуністичні зв'язки зізнавати не хочуть

Вашингтон. — Сенатська комісія внутрішньої безпеки переслідувала в подальшій черзі двох американських журналістів в справі їх приналежності до комуністичної партії. Обидва переслідувалися — Мелвін Л. Барнет, співробітник відомого американського щоденника «Нью Йорк Таймс» в останніх двох роках і Дейвід А. Гордон, репортер ньюйоркського часопису «Дейлі Ньюс» — відмовилися зізнаватися в справі своїх комуністичних зв'язків, покликаючись на п'яту поправку до Конституції. На попит заставити їх, що не були комуністами на протязі більше як дванадцяти років. Видавниче, тво «Нью Йорк Таймс» надіслало на адресу передсідки комісії копію листа про звільнення М. Л. Барнета з праці. Барнет був перед тим редактором часописів «Бруклін Ігл» і «Джорнел оф Коммерс» і працював під час війни в біографічній інформації. Він вписав, що не був комуністом від березня 1942 року. Те ж саме твердить Д. А. Гордон, співробітник часопису «Дейлі Ньюс». Як третій

З'їзд МУН Сходу Канади

Содбури, Онт. — 1, 2 і 3 Рендж Готел. Головним промовцем на бенкеті був посол Роджерс Мічел з Содбури, який відчитав промову згодом міністром фінансів Дост. Гаррисом. Також відчитав телеграму від прем'єра Канади, Дост. Ст. Лорана. Крім головного промовця відчитав також голова Екзекутиву УНО Сходу Канади, проф. Ст. Паладічук і представник «Зарева», п. М. Павлюк. По виступах привітали та звітів делегатів, приступило до звітів ПУ. Від імені Контрольної Комісії, звітував М. Каламін. В п'ятницю ввечері відбувся величавий бенкет у місцевому Нікел

Масові прогулянки на „Союзівку“

Від початку вакаційного сезону майже кожного кінця тижня відвідують „Союзівку“ вакаційно-відпочинкову оселе УНСоюзу біля Керонксон, Н. Й., більші прогулянки наших громадян з поодинокими місцевостями. Ці прогулянки організують переважно місцеві Відділи УНСоюзу. І так минулої неділі була на „Союзівку“ окрема прогулянка в кількості 40 осіб з Голіок, Массачусетс. Прогулянку організував місц. 52-й Відділ УНСоюзу з його головою п. Степаном Клемником, секретарем Дмитром Хрупа-

Німеччина боїться, що Захід затвердить її поділ

Бонн. — В західно-німецьких політичних колах змагається острах, що західні держави, наставлені передусім на поліпшення своїх взаємин з СРСР, захочуть остаточно його саме на базі постійного поділу Німеччини. Цей німецький острах збільшився після оприлюднення Совітами їх становища в справі Німеччини. Те соювіське становище таке, що мовляв, з'єднання Німеччини найкраще переводити „ступнево“, займаючись передусім тими проблемами, від яких воно по суті залежить, себто справами колективного пакту безпеки, який охоплював би обидві частини поділеної Німеччини, та розробляючи. Коли Захід прийме те соювіське становище, що питання з'єднання Німеччини взагалі відпадає з денного порядку Женевської конференції. Західно-німецькі політики, аналізуючи соювіський комунізм, звертають увагу, що Совіти, як першу передумову для своєї зго-

Позиція Хрущова скріпилась в Совєтах

Нью-Йорк. — Хрущов змінив свою позицію в соювіській керівній верхівці, переїздив до Президії Центрального Комітету Компартії ССР своїх двох дальших близьких співробітників та до партійного секретаря також трьох своїх людей — до такого висновку доходить референт соювіських справ в „Ніттайме“, Гаррі Шворц, в статті, яка коментує останнє доповнення тієї соювіської верхівки. Шворц звертає увагу, що не збрано ні одного високого чина з наміром до Президії Центрального Комітету Хрущова або маршала Конєва не був нікого здивував з уваги на зріст значення червоної армії у внутрішній і закордонній політиці ССР після смерті Сталіна. Вибір самих цінливіх осіб пішов по лінії дотеперішньої традиції. Кіріченко — каже Шворц — першим українцем, який вийшов до найвищого за-

Югославія перекидає до Австрії комуністичних втікачів

Відень. — Австрійський уряд скарижиться, що Югославія перекинула до Австрії два останні тижні коло 100 мадарів, румунів і болгар, які втекли були з своїх країн до Югославії під час конфлікту між Комінформом і Тітом. Югославія дала була політичний азиль всім отим сателітним втікачам і тримав їх досі в одному таборі, який коштує Югославію поперех 600,000 доларів місячно. Після візиту Булганіна й

ВІЙСЬКОВА ОХОРОНА „ЗУСТРІЧІ ЧОТИРЬОХ“

Вояки швейцарського 26-го полку піхоти, що має охоронювати Зустріч Чотирьох в Женеві, зголошуються в головній квартирі в Цюріху за інструкціями.

ХРУЩОВ І ЖУКОВ ІДУТЬ З БУЛГАНІНИМ ДО ЖЕНЕВИ

Москва, 14-го липня. — Через соювіські радіовисільні проголошено сьогодні вістку, що соювіський партійний „вождь“ Нікіта Хрущов, міністер оборони маршал Георгій Жуков та міністер закордонних справ Молотов поїдуть разом з прем'єром Булганіним до Женєви на конференцію голів урядів чотирьох великодержав, що має початися вже в найближчий понеділок, 18-го липня. В склад соювіської делегації входитиме теж відомий із своїх „вєтв“ в Об'єднаних Націях теперішній соювіський заступник міністра закордонних справ Андрей Громико. Делегацію очолюватиме формально прем'єр Булганін. У Женєві, тим часом, ведеться інтензивна підготовка для відповідного забезпечення приїждів для соювіської та інших делегацій. Соювіські кон-

Прем'єр Фор пропонує зменшення військових бюджетів

Париж. — Французький прем'єр Фор відчитав на початку пресової конференції, яку відбув в середині цього тижня у зв'язку з нарадами міністрів закордонних справ, які відбудуться в Парижі у п'ятницю й суботу та Женєвською конференцією, яка починається в найближчий понеділок, заявив, яка казує на напрямі, що й Франція буде триматися на Женєвській конференції. Ствердивши на вступі, що це вперше від останньої війни Франція бере участь у конференції „на вершині“, і що це накладає на французьку делегацію моральний обов'язок причинитися „волею, серцем, інтелектом і увагою“ до успіху

Москва не змінила свого становища про Німеччину

Лондон. — Англійські політичні кола, проаналізувавши докладно останній соювіський комунізм, проголошений агенцією ТАСС, у справі з'єднання Німеччини, прийшли до переконання, що ССР ані трохи не змінив свого становища, що його займав Молотов в Берлінській конференції в січні минулого року. Совіти домагалися, щоб Німеччина взагалі не мала права мати союз з Заходом, фальшиво пояснюючи становище Заходу, наче б він настановив на участь з'єднання Німеччини в НАТО. Англієць спростовує, що згідно з т. зв. проєктом Ідена уряд з'єдненої Німеччини, який постав би у висліді вільних всенімецьких парламентарних виборів, разом із новообраним парламентом ма-

В СВІТІ

● Го Чі Мінг, „президент“ комуністичного В'єтнаму, прибув з відвідинами, себто з поклоном і з новими інструкціями, до Москви. На соювіському летючому зустріли його високий соювіський достоянник, В'єтнамський комуніст, який знає, хто є його правдивий зверхник, спершу привітався з Хрущовим, а цюю потім з „президентом“ ССР Ворошиловим та „прем'єром“ Булганіним. На вулицях чекали москвини з цікавістю (як тільки кореспондент „Н. Й. Таймс“) приглядуючись, хто катиме апаралом, що його зробила поліція. Охливі та квітні не було, але й так Го Чі Мінг був дуже „дасливи-м“. ● Слансвотер II зробила з себе велику жертву, щоб тільки задовольнити традицію. Впродовж 80 хвилин вона особисто причеплювала ордени й роздавала нагороди 200 особам, між якими були і „найширший чоловік Англії“, Роджер Банністер, що перебіг мило за 4 хвилини. Церемонія відбувалась в балейній залі королівського палацу, де було 90° спекси, а в величезних свінцях і 21 ментши, що збільшували гаряч. Просто з тієї церемонії королева поїхала на кінні перегони, щоб втекти з задущих Лондоку. ● Французький парламент одностайно, 613 голосами без спротиву, ратифікував державний договір про Австрію. Це — остання держава, яка ратифікувала той договір, що дав суверенітет малій австрійській республіці, яка скористала з міжнародної кон'юнктури. ● Східно-німецький уряд, недовольний, що американці перевели в свої літаками 10,000 німецьких дітей з Західного Берліну на Захід на Фєрлі, запропонував Західній Німеччині, що він приїде на свій кошт на Фєрлі в аеропортній країю 25,000 західно-німецьких дітей. ● В Об'єднаних Націях склав свої вірні документи новий японський „обсерватор“, Токіа-зу Казе, після чого відіслав американського амбасадора Кетона Палла. Японія не вклє-мє ОН, бо соювіський делегат заявив проти її прийняття „лето“, а не члєни мають право мати в ОН тільки обсерваторів.

E PLURIBUS UNUM

Е плурібус унум — це гасло-символ Америки, вписане на Великій Печаті З'єднених Держав, під тринадцятьма зірками, що символізують тринадцять об'єднаних початково колоній. Сьогодні на численних прикладах можна бачити, як влучно характеризує це гасло фізичну і духову суть Америки. З багатьох колоній постанала одна держава, з багатьох рас і національних груп постанала одна нація, з багатьох поглядів, переконань і думок ведеться одна політика. Один з багатьох прикладів для цього останнього дати наради демократичних і республіканських лідерів Конгресу з президентом Айзенгауером та державним секретарем Доллесом минулого вівторка в Білому Домі.

Президент Айзенгауер і державний секретар Доллес, пригостившись до „зустрічі на вершинах“, себто конференції голів урядів чотирьох великих держав, що має початися в Женеві у найближчий понеділок, 18-го липня, вважали за відповідне і потрібне поінформувати законодавців про те, як вони оцінюють теперішнє міжнародне положення, як ставляться до конференції в Женеві і яке становище думають зайняти в поодиноких справах на цій конференції. Конгресові лідери ставили запити і висловлювали свої погляди та поради. Після наради провідників опозиційної до уряду демократичної більшості в Конгресі виразно дали зрозуміти, що президент Айзенгауер поїде до Женеві з повним їх благословенням і матиме там їх повну підтримку. Президент, зі свого боку, запевнив їх, що він, правдоподібно, за посередництвом свого заступника Ніксона, постійно інформуватиме Конгрес про все, що діятиметься на конференції. Під час наради у Білому Домі обговорено і устійливо також цілий ряд конкретних справ, що їх має заступати американська делегація в Женеві.

Ці останні наради в Білому Домі і їх результат ставлять Америку на перше місце в світі і закріплюють за нею те місце, яке належить їй як державі-лідеру. Жоден інший державний муж, жоден інший голова великодержавного уряду в Женеві не матиме такого повного морального і фактичного права говорити в імені своєї країни і свого народу, як президент Айзенгауер. Тим то і його становище до поодиноких справ буде найбільш відповідальне, а його голос у тих справах буде найбільш важливий.

В обставинах американської демократії немає жадних обмежень щодо свободи думки, переконання і поглядів. У цьому відношенні, як і в багатьох інших, Америці не дорівнює жадна країна в світі. І рівночасно жадна країна в світі не може дорівнювати Америці в тому: е плурібус унум. Це — найкращий доказ, що чим більша воля, тим більша єдність.

Шляхом природно, що в усіх таких випадках насувається на нас порівняння з українською ситуацією і українською політикою. Бо не може не вражати цілком протилежна українська ситуація і український розвиток. Америка під кожним оглядом „е плурібус унум“, з множинства одної. А серед українців, здається, цілком навпаки: „Е убо плурес“ — з одного множинства. З одного народу творимо, під впливом окупантів, „східників“ і „західників“, з одної визвольної партії творимо десятки, розпорошуємо на всіх ділянках та при кожній нагоді і не можемо виокремити з себе єдиномисля навіть у найбільш принципових справах.

Америка вислала до Женеві свого президента, який має найбільш конституційно-законні повноваження і який міг би обійтися без будь-яких додаткових запевнень чи резолюцій. А проте, він ці запевнення дістає. Йому дали ці запевнення не тільки його опоненти, але й опозиція, яка вже від деякого часу нагороджує всі „калібри“, щоб при найближчих виборах скинути його з посту президента. Давою йому тепер ці запевнення, бо він їде обговорювати і заступати справи не своєї партії, але своєї нації.

Уявімо собі бодай теоретично, що в обставинах повновлення українського народу українська еміграція спромоглася б на подібне, з партійного множинства — національне єдине, що вона бодя в найбільш ризикованих справах, у наших „вершинах“, спромоглася б на єдиномисліє та на єдину репрезентацію. Як далеко вперед ми бидли б тоді українську визвольну справу, як піднесли б український авторитет і яке оправдане право мали б тоді українці на провідне становище у визвольному русі всіх повновлених народів! Сьогодні така можливість є тільки мрією, але вона могла б стати реальною дійсністю, якщо ми не тільки говорили, але й брали собі до серця добрі приклади і мали досвід доброї волі та мудрості, щоб їх стосувати в практичному поступанні.

ЛИПНІВІ ДНІ

Завжди, як вони надходять, ці гарячі українські дні та парні, зоряні ночі, тоді лишились думки в минуле. В далеке, але таке близьке, живе, бажане.

І завжди вбачаються засмалені вітрами обличчя, гострий зір, шляхи, кур'явою відкриті. І запаш земля, пошум лавів та піни вояцька. У розлогі сільські майдани, ворсині обози, дула гармат, іржаві коней і така тужина пісня, як тут за волею. І стійки на роздоріжжях, і гоми ніч, і думки, що інколи під рідну стріху летіли. І такі, що від них рух кріса стискали, що холодною сталю розігрівали, що багнетом громом гострили. І досада на світ. Цей світ, що ми його від віків проти грози-загрози захищали.

Вояцькі очі летіли на захід, а зі сходу долітали глухі постріли гармат. Захід — заляхотіла бита, захланість на чуже, схід — аїська кровожадність, холод та голод. Неділя. Сільський майдан на галицькому Поділлі. Як перші промені сонця землю цілували, стріли усталилися, посеред майдану, астрономію доквруги зелене віття, а над столом — образ Богородиці. Як коліс наші прадіди з Тобою, Покровителько української зброї, у невідоме маршували. І у важких хвилинах сили та снаги на дальшій боротьбі просили, а за перемоги дяку складали.

Сотні за сотнями муром стояли. І шанки, що їх дощі прали, а вітри сущили, квітами завітчали. Це — вояцька Богородиця, а її в походах небагато. І душі, слова Божого спрагнені, — того слова, що віру, мов скелью, родить.

Польовий духовник VII бригади УГА став до Богослужби. Струнки ради ловили кожне слово, що несеться з-під престолу. А літній легіт бере слово Боже, кладе його на буйні ниви, а вони передають його думам, лісам, селам, всім покінутій землі українській.

А як воєк — духовник своє слово, зроджене в любові до України, слово, що запало глибоко в вояцьку душу, мало нові переможні шляхи, допотопі гордим прапорам, скінчив — то з вояцьких уст полилася молитва-присяга, така, що мурі ламас, чуда творить. І чути було рідні дазони, запахи диму з-під батьківських стріх, перед очима виростили окопи в березовий ліску за Підбєзціми, виділя Чортківська скала, аснів святий Юр. І як покотилися нові хвилі українського вояцтва на захід, як під його ударами розбіглися ворожі полки, як родилася слава Чортківська офензива, то духовник II батальйону був ти, вояче-духовнику. Ти дав нам те, що завершили тільки накази військового командування.

Роки пройшли. І як надходили липень, то в неділю ввечері на присягах під білими хатами гурти сиділи, і розмови минулими шляхами стелилися. Слова падали: Львів, Бережани, Чортків, Житомир, Київ... Там Іван упав, там Василь вороже стрібно розмахнувало, там сотника куля прошила... А там багнет до сонця блищав, та ворожою кров'ю вмивався. А під Вибобожницею гармати перед нами розстрілювалися та чорно-сірим вояцьким трупом наминали. А там...

Потім в липні наступ. Мішками на плечах, на яких це недавно кріса та вояцьке добро дивилися, носили товари з міст в села. В наплетчачу ліпшило з сіл до міст. Целу маслю, ввечері після важкої праці на площу звалили. Балками їхали, як невідомо вояцькими шляхами. А попереду ті, що колись в першій розстрільній шпільці — діти Лисоні, Чортків, Коростень, чотирікутні смерті.

В липні дні школярі з міст приїздили. Ввечері слухали, як батини минуле загадували. А в неділю майданом маршували та стрілецькі пісні співали. Тих самих, що батини колись. А по чинах, поплід плоти та вікна одностороні з орлами на шапках снувалися. Гонимими собаками селами ганялися. А села муром стояли.

УКРАЇНСЬКА ПОЛІТИЧНА ДІЙСНІСТЬ

Вигляди визвольних змагань України з погляду ситуації на рідних землях і міжнародної кон'юнктури тепер більш-менш такі:

Всі чотири сусіди України надали з смертельними ворогами її суверенності. Три сателіти — Польща, ЧСР і Румунія — признають УССР в рамках СРСР просто тому, що в усьому повинуються диктатові з Москви. На випадок упадку більшовицького режиму — вони всі три негайно, згідно з становищем їх політичних емігрантів — координувати муть свої дії для загарабання назад частин українських етнічних земель, суміжних з ними країнами. Про Урану, як суверенну демократичну державу, що не визнає ні УССР, ні СРСР, говориться тільки в частині польської еміграції: в пресі, при передумові повернення Польщі її „історичних кордонів“ на Сході, але ні польської, ані чеської чи румунської офіційні закордонно-емігрантські політичні центри в ніяких своїх офіційних е-муніципальних концепціях самостійної, хоч би й об'єксованої, України досі не визнавали. Існують поважні дані для аналізу, що, не зважаючи на всі історичні лекції, яку практичну вимову має існування великої і „неподільної“ Росії, не тільки румунські, ані мадяри (ці останні теж мріють про нове уярмлення Карпатської України), але й поляки втіли б дальше повновлення України „демократичною“ Росією, аби тільки при цьому заспокоїти власні територіальні аспірації коштам України.

Ані організація Вільної Європи, ані три балтійські держави, себто всі ті країни, які втратили свою суверенність під натиском російських більшовиків, не хочуть зв'язуватися з національно-політичними цілями української еміграції. Польський поет і публіцист Юзеф Лободовський твердив недавно, що білоруські ділячі переліли своєрідний „дубісцит“ серед найповажніших керівників еміграції трьох балтійських країн — Литви, Латвії і Естонії, і всі вони рішуче висловились проти співпраці з білоруською політичною еміграцією. Той самий їхній підхід до української еміграції. Так воно є, всупереч ніби безсумнівній правді, що всі ті держави, не тільки три маленькі прибалтійські країни, але й Польща, можуть астриматись, як суверенні організації, тільки тоді, коли розпадається Росія і в першу чергу відірвуться суверенна українська держава.

Президент Айзенгауер на пресовій конференції 28 червня ц. р. дав цікаве висловлення: коли Захід не хоче вести війни за визволення сателітів, то мусить їхню проблему ставити так, щоб їм допомогти, а не пошкодити, себто, щоб не провокувати Москви до ще більшого загострення режиму. Айзенгауер говорив виразно про „мемі“, що їх треба самому собі визначити в переговорах з Москвою на цю тему. Підкреслимо, що це було сказане про сателітні держави, — про Україну звали не говориться в ніякій офіційній американській чи західно-європейській заяві, бо офіційно Захід дотримується постанов Ялтинської конференції, де в імені України виступав Сталін і де не було навіть мови про Україну, як незалежну від Москви державу, а говорилось тільки про поширення кордонів УССР на захід та про формальне право УССР за її паперовою конституцією — належати до ООН. Про Американський

Поліський лані золотими головами шпеліли хилилися, підірвали луги сльозами росились, карпатські бори жалобним шумом плакали.

Плакали по генералові Тарнавському, Воєводі Української Галицької Армії.

Заплакали по ньому дзвони на соборному храмі св. Юра, заплакали по всіх містах та селах Галицької воєводства. Сиротами осталися його вірні полки.

І привітали Йому на останню дорогу вітні, сплетені з квітів, що на полях та нивах виростили, яких він та його славне вояцтво кров'ю росили. Тому й тільки маїв червоних. Прийшли попрощатися з ним, волюшки та колючі шпелі, що на полях в Чернічці виростили, які ще кілька днів тому так приязно всімхали до нього.

А як на його могилу, що на переді стрілецьких могил на Янівському цвинтарі, почалися грудки землі з рук вірного вояцтва, як не одна сльоза домовину зросила, як гоми слотичних дзвонів та полонієвської трембіти всієї України співали, що Начальний Вождь УГА здає рапорт перед Всенічним, то в живих вітні міділа, Його дух поведе це нас шляхами вояцької слави, що вернеться це липніві дні...

Василь Бачинський

Ол. Миколайський

БОРІТЬБА ЗА ДОБРОБУТ КРАЇНИ

Наприкінці минулого року в кулоарах Конгресу зарисувалися, засадничі різниці поглядів на політику Хліборобського Департаменту при уряді през. Айзенгауера. Розходження погляди у висліді того, що Хліборобський Департамент почав настоювати на зміні закону про паритет цін на хліборобські продукти. Пропонувала нова рухомі скала паритету цін означала усунення правової охорони над фермерським станом.

Проти цього постанали негативні демократична більшість у Конгресі, а до неї прилучилися за фермерських областей частина республіканців. Хліборобський Департамент, переконавшись, що на терені Конгресу є сильна опозиція проти його планів, висунув тоді другу концепцію, що — промислове і міське робітництво є проти сталого паритету цін, і з тої причини робітництво є незадоволене. Коли такі чутки дійшли до президи Конгресу Індустріальних Організацій (KIO), то президент цієї установи В. Рутер, написав листа до сенатора Д. Аіндіна, голови Сенатсько-Хліборобського Комітету, у якому спростував ці чутки і заявив, що робітництво Америки ніколи не виступить вороже проти родних фарм.

Конгресова Комісія, на підставі одержаного писемка, поклала президента KIO В. Рутера на особисте переслухання. В. Рутер зложив перед Комісією таку заяву:

а) Промисл ЗДА, за винятком військового, спирається в 75% на красивий збут, з якого велика частина припадає на родинні фарми.

б) Коли політика теперішньої адміністрації захоче застосувати нову рухомі скалу паритету цін на хліборобські продукти, то це буде

раїська еміграція. Цей брак політичного реалізму просто переймає жахом тих, які привиділяють образи відносин в українській еміграції в Європі — з перспектив відділі і при підсумку реальних фактів. До недавня днів УНАРДі хвалилися своїм зв'язком з т. з. Паризьким Бльоком, що гуртував кілька емігрантських національно-державних Центрів, як грузинський, вірменський, білоруський і ін. В останньому часі, згідно з інформаціями, і той зв'язок сильно послабшав, як не формально то фактично.

Це добре, що чільний діяч ОУН і УНАРДі, її голова від останньої сесії, пояснив у власній статті причини, чому, він сам зрікся і чому настає — до всіх попередніх — це остання криза в УНАРДі. Його аргументи мають велику переконливу силу. Але це не перечить правді, що український політичний світ повинен бути одностайний, а це підкреслює цю правду. На жаль, політичні партії української еміграції не мають цієї свідомості, не мають політичного реалізму в оцінці власної вартості. Свідомість та перевірка тих проблем є необхідною передумовою для дальшого успіху української визвольної політики.

Мі навели повичі вилетови визначили одиниць на чолі з головою держави, щоб показати, як вони розуміють хід державної економіки. Вони свідомі того, що над цілою земною кулею висить меч Дамокла і що кожний день може принести знищення величезних смуг урожайних земель, по якому то каталізм годі вже було б газинувати запаси харчів для прокарчування тих, що залишилися живими.

Щоб українське громадянство не припустило, щоб на забезпечення паритету цін і магазинування харчів видаються величезні суми грошей, представимо цифри. Отже, з кожного вилетованого в 1954 році робітниками і фермерами долара на федеральний податок припадало: на забезпечення паритету цін і магазинування продуктів 2.3 цента на війське і оборону 57, на відсотки від державних боргів 8, на допомогу ветеранам 6, на допомогу загрозливим країнам 10 центів, а решту 17 центів залишено на видатки уряду, промислу, здоров'я, виховання і для добродійних установ.

Населення ЗДА збільшується кожної хвилини на 5 тис. осіб, що дає щоденно 7,500 осіб, а за один рік 2,500,000 додаткових споживачів. До 1956 р. населення ЗДА збільшиться до 190,000,000, або на 15%.

Переведена докладна калькуляція, що мала б задержати рівень, який мався в ЗДА тепер, виказує, що сільське господарство на протязі 10 років повинно збільшити свою продукцію так: м'ясо — на 20%, молочні продукти — на 25%, домашня птиця — на 30%, ярида і овочі — на 25%, кукурудза — на 20% і пшениця — на 10%.

В додатку до цього, Державний Департамент провадить переговори за посередництвом Об'єднаних Націй, з азійськими країнами, на умовах інвестицій, про будови колових і залізничних доріг, регуляцію рік і наводнення земель. Заплату за працю місцевим робітникам мають виплачувати продуктами з ЗДА, бо їхні країни не мають. Коли переговори увійдуть у силу, то продукція сільськогосподарських артикулів мусить бути збільшена у двох на протязі 10 років.

Крім цього не забуваймо, що коли б не сільське господарство ЗДА, яке годувало по другий світовій війні майже цілу Європу і частину Азії, то комуністичні кордони були б уже нині на Північній і Атлантиці. На жаль, деякі короткозорі одиниці цього не бачать.

Поїхав він разом із Марусею Дверницькою. В своїх спогадах він про це не забуває, але вернувшись з мандрівки, оповідав зі сміхом про різні „кві-про-кві“, які траплялися їм під час подорожі.

Він зовсім забув науку з підшукування мешканців, що в тодішній Галичині інтелігентний хлопець із чужого дівчиною „з товариства“ (у відмуні до простого парубка з сільською „дівкою“) не могли бути наодиною, а не то, щоб їздити — це ж було неприлично. Очевидно, всі ті інтелігенти, в яких й доволі часто перебували, навіть не могли й допустити думки, що це невідчужа пара, й трактували їх, як чоловіка й жінку.

Вол. Дорошенко

В ГАЛИЧИНІ 50 РОКІВ ТОМУ

(11)

21. В українському селі під Львовом

Під час курсів не було як виїздити на провінцію, хіба десь близько Львова, як от до Підбєзців, чи що. Там-тато, в одну з неділей, десь у самому початку, поїзв мене д-р Брик до якогось підльвівського села на відкриття читальні „Провітні“. Чомусь, крім мене, не взяв нікого. Тоді я вперше мав змогу побачити галицьку — українське село й освідому роботу, яка в ньому провадилася. На жаль, я вже не пам'ятаю ні назви села, ні прізвища його пароху, до якого завітали ми з д-ром Бриком. Ці відвідання справили на мене велике враження. Передусім знайомість із культурним, національно свідомим священником та його дружиною, яка гостинно нас обидом, до речі, дуже смачним, і згалом культурно-обітнова самоту господарства.

В усьому разі його присутність не закламутила святості.

Так як і мої товариші знайомилися з життям галицько-української інтелігенції й селян в умовах австрійської конституції й могли порівняти ці умовини з обставинами царського режиму, в яких перебувала головна маїца українського народу. Це була добра наочна лекція і вже ради одного цього варто було поїхати до Галичини.

Але це одного навчилися ми тоді, а саме про загуг національного питання. Ми побачили, як виглядає співжиття національностей в умовиних конституційної держави. В царській Росії, де на всіх землях все мовчало, національні суперечності були зашукані однаковими — більші менше — поза москалями — повновленням.

22. Поляки на Лівобережній Україні. Мої вазминки з студентами поляками на університеті

Щоб краще виступило перед читачем усе значення предметної лекції національного питання, що й давала нам, наддніпрянцям, Галич-

на, розкриваючи нам очі на співжиття національностей, мусу спитатися на польськом українських відносинах, які панували на Полтавщині й які формували наші погляди на польсько-українські взаємини.

Адже ж у нашій благословенній Полтавщині 99 відсотків населення були українці. Ніяких московських колоній, поза пароху, здається, у Константиноградському повіті, де вони не асимілювалися з оточуючим їх українським морем, не було. Але я цих сіл не бачив. Політики ж цілком не було, якщо не рахувати поодиноких осіб, управителів маїстик або аптекарів. В прилучній гімназії, де я вчився, на цілу гімназію були тільки два поляки, що перелетіли сюди з Правобережжя. В сусідньому, коло нас, селі Богданах жив управитель панського маєтку „Паняна“ з своїми сестрами в недалекому містечку Варва мешкала стара полька, пані Кобилянська. От і вся Польща, яку я знав.

В університеті мав я на своєму факультеті колеґ поляків — Гната Барановського й Юрія Гадомського, з

якими товаришував. Крім того доводилося здобитися з студентами поляками інших факультетів, що були здебільшого непевесіями. У нас, українців, тоді з ними не було ніякої ворожості, хоч не було й близьких взаємин.

Нас сдиало одне, що ми разом зматили до визволення з московської неволі. Та ось у Львові я несподівано зустрічав Барановського й Гадомського. Вони, видно було, здивувалися, здивавши мене в столиці Галицької України, і розмови не почувалося давньої широти. Мабуть, тому, що зустріч наша сталася на терені, де наші національності зводили між собою завзвату боротьбу й де поляки відгравали супроти українців роль таких самих гнобителів, як москалі супроти українців і поляків у Росії.

Не треба забувати, що ми були в Галичині вже після сецесії українських студентів з Львівського університету (1801 р.) й аграрних страйків 1902 року, — подій, що дуже загострили польсько-українські відносини. Але все ж в умовах австрійської конституції польська аудія не

могла так гуляти, як це сталося пізніше за Польщі. Барановський і Гадомський були у Львові, як у себе вдома, й почувалися зовсім вільно, вільніше, ніж ми, що попали сюди аїефер. Вони мали тут знайомих, а то й рідно й видко не вперше бували у Львові.

Барановський разом з мною студіював у проф. Матвія Любавського, який викладав окремий курс історії „Литовсько-руської держави“, а на окремому семінарі Литовсько-руський статут. Барановський тільки вчився і з нього вийшов згодом добрий дослідник. За Польщі він був професором історії в Люблинським університеті й визначився солідними розвідками з польсько-української історії, але передчасно помер.

Сяк Гадомський за Польщі був у Львові шкільним куратором, але з огляду на це його офіційне становище, на якому він не виявляв прихильності до українського шкільництва, я не вважав можливим відвідати його й пригадати наші спільні студентські часи.

ВОЛЛЕС СТВЕНС

На початку ХХ-го століття американські поети, слідом за своїми європейськими вчителями, прийшли до переконалих, що вікторіанська доба та її культура, а разом з нею вікторіанська поезія, доживають свої останні дні. На їх думку, поезія зайшла була в задушливий сахаринний заулук: оклепані фрази, старі витерті кліше, досконало-солідні рими, банальні поетичні образи й найважливіша тематика кликали за подумом свіжого вітру, що розвіяв би опари літературної задухи й дав змогу побачити нові шляхи до поетичного розвитку.

Сеньйори американської поезії старалися були направити нове покоління поетів на шлях національного романтизму, вказуючи на героїчні сторінки шоденого реалізму розбудови великого континенту, на поезію переродження нації з бідних хліборобів на велику індустріальну силу. Писав Волт Вітман: «Кажете, що ці делікатні маленькі створіння це американські поети? Ви називаєте їх безжелезним альбомом віршів американським мистецтвом, смаком, поезією? Мені причується ніби відгомін з гірських верхів далеко на Заході, згрізливий регіт генія цієї країни». Але навіть Вітманів сарказм не повернув американських поетів на інші дороги:

«Тендітні ямби з леготу свитанку...
Тріолети, віллянелі, ронда та ронделлі,
Баллади копами і всі на одну ноту:
Торішній синг і рондєс пропала,
А що ж любов, коли не роза, що зіяє?»

за словами Едгара Лі Мастерса, одного з поетів того часу, займали їхню виключну увагу. Все це говорило тро застій і констатувало зміни.

Дуже вимовним є факт, що американські поети не пішли за порадою Вітмана й рішуче перерозглянули історію індустріальної революції. В їхньому шуканні за поетичним матеріалом, старе, сполучившись з європейським джерелом, що не раз давало свої цілющі води для минулих ренесансів, це раз стало в пригоді для американського відродження з мистецтва, даючи американським поетам сиріць, з яких вони створили свій індивідуальний продукт, що не мінуче мусіло мати в собі національно-питомі риси, по-мак соціального ферменту того часу, взагалі вражаючи свіжістю, здоров'ям і перспективним ростом.

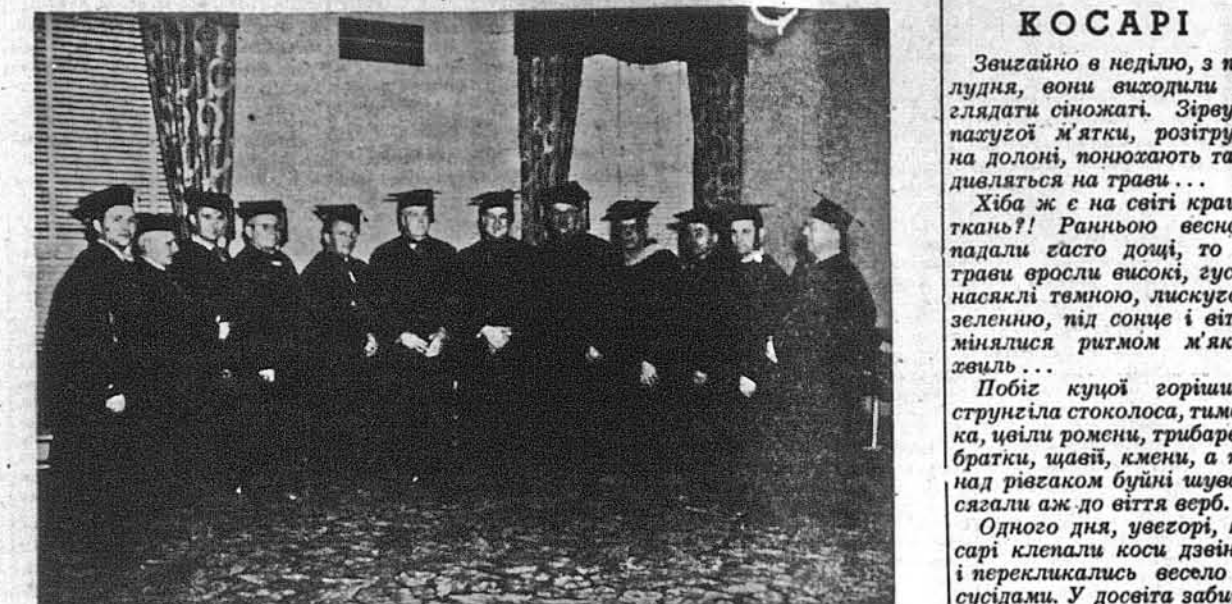
В НЕДІЛЮ РАНО (Уривки)

На водах безшесних вона гує
Голос, що кличе: «Гріб у Палестині
Не ганок, де всі дузи сповідають.
Це гріб Христа, де він колись лежав».
Ми живемо у древньому хаосі сонця,
Чи у старій садибі дня і ночі,
Чи в самотній острові, вільного без опіки,
Той неминугої широкій воді.
На цидних горах олені проходять, куропатки,
Посвистують круги своїм спонтанним криком;
Солодкі ягоди у гуці дозрівають;
В обмежених просторах неба, ввесьгом
І тут і там літають стада голубів,
Трипотажи наліво і направо, потопануть
На розпростертих крилах, у темряву долів.

Каже вона: «Мені доволі, коли ранні птахи
Пробують дійсність, перед своїм летом,
Мрачних просторів, в допитав солодких;
Але коли вони летять, щоб до темних тлів
Вже більше не вернутися — тоді, де ж той ваш рай?»
Нема ніде крикучої з пророчества,
Ані старинних гробових зммер,
Ні підземелля золотого, ні острова
Співутого, де дузи сповідають,
Ні уявного Півдня, ані жарких пальм
Далеко на горбі, щоб так були тривалі
Як зелені квітня. Ні не такі тривалі
Як й спомани про ранні птахи,
Пі туга за везомом у герені,
Загострена летом ластівчицях крил.

Переклав Адам Гнідь.

ПРОМОЦІЯ НА ПОЧЕСНИХ ДОКТОРІВ УВУ

Зліва направо: Професори: Михайло Пал, (Нотр Дам), В. Лев, Ю. Старосольський та М. Стахів від УВУ, Лев Е. Добрянський (Джорджтаун), почесні доктори Конгресмени Майкел А. Фіген та Чарльз П. Керстен, Р. Смал-Стоцький (Маркет), О. Грановський (Міннесота), В. Стецюк і Я. Падох від УВУ та О. Андрушків (Сетон Гол).

СВЯТОЧНА ПРОМОЦІЯ

Промоція Конгресмени: М. А. Фігена і Ч. П. Керстена на почесних докторів Українського Вільного Університету відбулася в неділю, дня 29-го травня 1955, о год. 8:30 у вечірній залі Конгресу, присвяченому для делегатів Конгресу, в концертній залі готелю «Коммодор» в Нью-Йорку.

Промоційною промоцією промовив проф. д-р Роман Смал-Стоцький, в заступництві Ректора Українського Вільного Університету. Асистували три делегати Деканату Права та Політичних Наук УВУ: проф. д-р Матвій Стахів, проф. д-р Юрій Старосольський, проф. д-р Ярослав Падох та три делегати Філософського Факультету УВУ, а саме: проф. д-р Василь Лев, проф. д-р Осип Андрушків та проф. д-р Василь Стецюк.

Крім того, в промоційній церемонії брали участь на запрошення Сенату УВУ також три українські професори з американських університетів, а саме: проф. д-р Лев Добрянський (Джорджтаун Університет), проф. д-р Олександр Грановський (Міннесота Університет) і проф. д-р Михайло Пал (Нотр Дам Університет). Акт промоції мав надзвичайно святковий характер та був супроводжений численними привітаннями Українського Вільного Університету.

Коли на залю входив святочний академічний похід професорів у тогах, Метрополітний Хор «Думка», під керівництвом диригента П. О. Лександра Микитюка, почав промоційну церемонію пісню «Гавдеамус ігітур».

На чолі професорського походу ішов проф. д-р Лев Добрянський, за ним професори — Грановський і Пал, потім обидва кандидати на почесних докторів: М. Фіген і Ч. Керстен; за ними — парами — йшли професори Українського Вільного Університету: Стецюк-Лев, Падох-Андрушків, Стахів-Старосольський і акцій проф. Смал-Стоцький, заступник Ректора УВУ.

ВИСТАВНА МИСТЕЦЬКОЇ СТУДІЇ У ФІЛАДЕЛФІЇ

Закінчуючи третій з черги шкільний рік, Мистецька Студія у Філадельфії алаштувала в суботу, 18 і в неділю 19

Роксолана Лучаковська «Стара жінка» (олія)

Відкрив офіційно виставку виконавчий директор ЗУАД-Комітету д-р Володимир Галан. Численно зібрана громада, з представниками духовенства, мистецького світу й організації, мала нагоду побачити працю молодих адептів мистецтва. Коло двох сотень експонатів вказує на великий труд і пошук учителя-мистецького складу Студії, як теж і на любов до мистецтва у нашій молоді. Між експонатами є деякі вже «дозрілі» картини, між якими вибивається «Мертва природа» Р. Лучаковської.

З нагоди виставки зібрано фонд, з якого закуплено подарунки для всіх студентів у виді фарб і малярського приладдя. На цей фонд склалися пожертви годівню ЗУАД-Комітету, який вже втретє уфундує нагороду для Студії, Філії УККА, Українського Літературно-Мистецького Клубу у Філадельфії, Союзу Українських Купців й інших організацій.

Виставка Філадельфійської Мистецької Студії підготовлена на зразок справжньої виставки. Велику роботу (технічну) виконав, побачив самого невтомного керівника Студії проф. Мегіка, член Патронату і батько надійної студентки п. Зелінської.

Христіна Зелінська «Квіти» (Олія)

МИСТЕЦЬКІ ЗАРОБІТКИ — КОЛИСЬ

Співачка паризького «Ліричного театру» пані Лелі, відбуваючи десь приблизно коло 1890 р. мистецьку подорож по світі, заїхала аж на південноєвропейський острів і на одному з них дала концерт. За чотири пісні, які вона проспівала на концерті, дістала таку винагороду: 3 кабанів, 23 индиків, 44 курки, 500 кокосових горіхів, 1,200 ананасів, 120 мірок бананів, 120 гарбузів та 1,500 помаранчів. Була це тільки одна третина доходу з виступу (дві третини дістали майбутні члени-виконавці). Але представила лаврості 4,000 тодішніх франків. Та біда, що покупців на цей мистецький заробіток не було, бо мешканці острова не мали грошей, а радше мали їх дуже мало, і ними мусили платити податки своєму королю, який не хотів приймати податків в «натурі» і вимагав дівничку монети. Але професія «пасакаві» вже і тоді існувала і прихильники мистецтва підшукуючи концертуючим мистецтвом одного пасакаві, який обіцяв приїхати з ідеєю мистецтва та визволити мистецтв

поява на ринку кольорових фільмів з три рази більшою чутливістю, яку досі. Однак належало б з цим новим матеріалом перед виїздом на вакації дещо практично ознайомитися.

А вкінці кілька слів про фотографування на місці вакацій в наших вакаційно-осередках і вакаційних таборах. Пам'ятаймо про те, що кожна фотографія, зроблена в українському середовищі, може стати цінним історичним документом. Стрічати-мо багато людей, серед яких можуть бути визначні громадяни і діячі з різних ділянок української культури, науки, політики. Зустрічати-мо ба-гато молодих людей, які в будучині можуть стати визначними людьми у всіх ділянках життя. У часі вакацій можуть відбуватися на поодиноких оселях і таборах різні іпрези — з'їзди, курси чи конференції. Тому треба з особливою дбайливістю робити такі знімки й не забувати записати назву іпрези, день і місце, як теж привізнати відфотографованих осіб. При таких знімках треба уникати випадковості і неправданих для документації розлогів і мотивацій, а старатися надати їм ваги і стилі цінного фотографічного документу.

Сесія Старі
Делегат УНКА до ООН.

ЮВІЛЕЙНА СЕСІЯ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ

(3)

Зал, де сиділи дипломати, була вже наповнена. Балькони переповнені глядачами. Поліція стояла біля дверей та в проходах. Сестри Червоного Хреста робили порядки: розводили прихильників, роздавали радіо-навушники. Раз-по-раз блискалки лампи фотоапаратів. Дирчали кіноапарати. Працювали телевізійні антени. Фотографі тиснулися біля сцени, на когось чекали. Журналісти поспішно писали.

Вачу, дипломати на сцені замешкалися. Мабути всі, як по команді, повернули голови на ліво. А зідзиди появилися фігура Молотова. Його розчарування! Знову злість бере. Цим разом злість на тих дипломатів, що, як діти, не роблячи різниці між добром і злом, віддають пошану і честь тому, хто мав би сидіти на лавці підсудних, як злочинець. Долісє і Ромулю, була мабути єдиним, що не реагували на появу совєтської делегації. Вони позували фотографів.

З появою Молотова рух на сцені поживався. Фотографі стрімголов кинулися фотографувати. Хтось із глядачів почав аплодувати. Жвавіше застрикотіли кіно-апарати. Журналісти натиснули на свої пера.

Годинакова стрілка приблизилася до третьої. Точно в третій на сцені має з'явитися президент З'єднаних Держав Америки Двайт. Д. Айзенгавер.

У цей час на дворі, перед цим будинком, відбувається інша подія: там група українців демонструє проти участі совєтської делегації в роботі сесії ООН, і вимагає волі і незалежності України. На їхніх транспарантах прохочіть читати:

"Волі України!"

"Українці не потребують російського наглядача!"

"Мир Молотову — смерть війні голоду на Україні!"

"Вільна Україна — гарантія миру!"

П.

Пані й Панове, Президенти З'єднаних Держав Америки...

На цій сесії — присутні делегати шестидесяти держав-членів ООН, включаючи тридцять вісім міністрів закордонних справ. Присутні тут також і „Великі Чотири” — ми-

ністри закордонних справ США, Великобританії, СССР і Франції.

Десь за декілька хвилин перед третьою по полудні, делегати і запрошені гості вже сиділи на своїх місцях. Фотографі купилися біля сцени, тримаючи на поготові, як зброю, свої апарати. Працювали телевізійні апарати, нішпорячи то по сцені, то до залу за цікавими сценами чи персонажами. Гамір замовкав. Всі чекали. Ось — ось має з'явитися президент З'єднаних Держав.

Айзенгавер з'явився в супроводі президента Генерального Асамблеї та генерального секретаря ООН. Як на команді всі сходили на ноги. Пролунали бурхливі овації. Закричали із захвильми фотоапаратів. Закричали кіно-апарати. Швидше запрацювали телевізійні апарати. Всі скерували свої очі на сцену, де стояла наймогутніша людина світу.

Президент сесії, відзначаючи святкове засідання Генеральної Асамблеї, оголосив хвилину мовчання. Всі підняли руки і оглядали залу — бачу величаву і цікаву картину. Всі, або більшість, моляться. Цілий світ молившись в одній залі! То байдуже, що один молившись до Ісуса Христа, другий до Будди, третій до Єгови, четвертий Мохамеда, а п'ятий і інші до своїх Богів чи святителів. Величаве те, що в цей момент початку великої роботи всі стали єдиним, бо всі моляться до одного, до Бога.

Вачу, одні тримають, стиснувши долоні до долоні, руки пестять чолом. Деякі тримають руки на грудях; деякі тримають їх, стиснувши одна в одній перед собою, а деякі стояли з опущеними руками, похиливши голови.

Дивлюсь на сцену. Президент Айзенгавер низько схилив голову; його руки стиснуті долоня в долоні. Долісє стоїть в такій же самій позі. Стає низько схилив свою велику голову — руки на грудях.

Глянув на Молотова, схилив голову, руки — не спокійні: він бавиться великими пальцями, вертаючи їх один навколо другого. Зарубін і Соболєв стоять ніби злочинці перед судом.

Хвилину мовчання закінчили. Президент Генеральної Асамблеї, не сідаючи, ого-

БІЛЯ СТОЛУ ЗУАДК В ПОРТІ НЬО ЙОРКУ ЗНОВУ РІНО

Який це знайомий вид! Скільки разів бачили його ті, що виходили назустріч новоприбулим імігрантам до нью-йоркського порту, і який незатертий образ він уривався в пам'ять тих, що самі виходили з корабля на американську землю та переходили ту останню процедуру, поки вони вийшли на вулицю — вільними людьми. Величезна більшість тих, що з таким трудом перебираються крізь „золоті ворота”, переживають у цій обітованій землі гірді початкової тижні, місяці, а то й роки. Але це таке здобування нового дому бездомним. Це таке будівництво нового життя на руїнах давнього. І всі ті, що прибувають сюди після останньої війни, вперше на цьому континенті зазирають без червоного марива під повзми.

Перші пасажери „Дженерала Лангфіт” сходять містком із помосту до митної галі, може й не здогадуючи собі справи, що вони стали вже на американському суходолі. Іх вітають музикою і привітальними словами офіційних достойників. Але вони такі потонілі, невиспані (бо в 4-й год над ранком казали їм вставати, щоб це зробити порядком на кораблі та перейти перевірку віз і довідок здоров'я комісії Іміграційного Уряду на самому кораблі) і такі нетерпеливі, щоб опинитися врешті на місці свого призначення, що вся ця парада не робить на них враження. Вони не знають теж, що ту парадю зроблено тому, щоб зашукати, щоб опинитися майже трирічний період такого реалізування закону, за яким вони, ці нові імігранти, приїхали, що про нього високі достойники говорили й газети писали як про „національний скандал”. Слава Богу, що ширше відкрито золоті ворота для бідних людей, які стільки років ждали, щоб могли опинитися тут, у цій митній галі, останньому етапі довгої мандрівки.

Подорож мали гарну. 10 днів чарила на Атлантику назагал чудова погода, а тільки два дні „кохалися” ними бильме, як цього більшість їх бажала. І ті, що вийшли зустрічати їх, були в доброму настрої: снігачилися нестерпно 10-денна юморська спека і можна було вже свободніше дихати. Маса людей поспішала на причал 86 державних „Ю-С Лайнс”. Востанок початок роботи сесії.

„Пані й Панове, почав він урочисто, — Президент З'єднаних Держав Америки!”

Залунали бурхливі овації. Знову заблимали фотоапарати. Очевидно ті, що не говорять по-англійськи, наділи радіо-навушники.

Президент Айзенгавер почав свою промову тим, що в словив бажання і надію населення З'єднаних Держав, що ця сесія знайде спосіб і шляхи закріплення миру. Ці слова викликали рясні оплески. Зауважую цікавий інцидент. Молотов не вживав радіо-навушників, що ажваються для перекладів, а тому, що він не говорив по-англійськи, він не знав, що саме викликало таку овацію. Заскочений такою ситуацією, він повернувся до Зарубіна за перекладом. Очевидно, не знайшовши нічого особливого в тих словах президента, він зайняв попередню позицію і почав вигравати пальцями на ручці крісла. Так він сидів через цілу промову Айзенгавера. Видно було, що він скучав: він часто оглядався по сторонах, заглядав на стелю, бавився великими пальцями, вертаючи їх один навколо другого, так як це він робив під час молитви, і раз-по-раз, тарабаняв по ручці крісла. Промова Айзенгавера часто переривалася бурхливими оваціями. Достойники цілого світу енергійно аплодували йому, вітаючи таким чином великого мужа і провідника могутньої держави, а Молотов сидів, бавлячись своїми пальцями.

(Продовження буде).

ни виповнили велику, гарну ждальню і годинами, сердито, стояли перед шлюзами, що відділювали їх від галі, де урядували переселенці громадські допоміжні організації. Між ними змішаний стіл ЗУАДК-ту. Всі його „ветерани” знову на своїй етніці: завжди погідна, всімхемна, але педантично солідна і совісна пані А. Курило, до якої раз-у-раз підходять вітальники представників різних заливаних ліній та працівників інших „столих”; енергійна, із суворим виглядом, як і в адача, пані Катерина Пелешок, авчильна „зв'язка” між столом ЗУАДК-ту і нетерпеливими „спонсорами” та своїми з-поза переговорами; п-ні Марія Демидчук, врешті, П чоловік, д-р С. Демидчук, що невтомно допомагає новоприбулим порозумітися із митниками. Приїхав із Філадельфії д-р В. Галан, що попереднього дня брав участь в марші всіх допоміжних організацій, — приїхала теж службівничка централі ЗУАДК Комітету пані Генгалло, яка заберє з собою „партию” приїжджих до Філадельфії.

Очевидно, це невеликий транспорт — усього 24 родини, разом 63 особи — в порівнянні з кількостями транспортів, що двічі в тричі на тиждень приїждили, було, серед них і в його „іміграційного сезону” в рр. 1949/50. Але й отих кілька десятків осіб — це жінки і діти, з великими і малими турботами, з яких сповідаються першим зм'якшенням, що їх етнічальють на американській землі. А деякі з отих турбот — це такі проблеми, які варт були б уваги талановитого романописця:

... Самітня 56-річна жінка. Говорить гарно по українськи, але з якимсь чужим забарвленням. „Ви, пані, українська?” „Ні, я полька”. Але мала чоловіка українця. Він був інвалідом, колишнім старшиною Армії УНР, брав участь в поході на Київ у 1920 році, важко ранений, діставав потім в Польщі інвалідський пенсії. Вони мешкали у Варшаві, втекли разом на Захід. Його, через його стан здоров'я, спершу не пускали до Америки, а потім — потім він помер. Вона мала всього 300 нім. марок, але за всі ті гроші поставила чоловікові пам'ятник на німецькому цвинтарі: плаче й витягає фотознімок — гарний хрест із великим тризубом на фронті.

... Молодий самітній чоловік, іде до батька, що його бачив востаннє в 1951 році. Не міг виїхати тоді разом, бо його молоденька дружина, німкеня, захворіла була на легіонію. Пішла до санаторію, але там позайомилася і зв'язалася з іншим. Тепер вони дістали розвід, і він приїхав сам, вона вже виїхала за дружину. Оповідас спокійно, але чути в голосі гіркий жал і в дачність приймає слова погони. Оповідас, що йому ж усього 26 років, отже життя надолужити йому це ту помилку його недосвідченої молодості.

... 45-річний гарний чоловік, виглядає ще багато молодше, з дружиною і 1-річ-

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Клівленд, Огайо

3 діяльності Українського Музичного Інституту.

Дня 24 червня ц. р. відбувся в Клівленді 2-й річний попис учнів Українського Музичного Інституту. Відділ Клівленд. В пописі виступило 49 учнів таких педагогів: Форт — п. Ірена Війницька, п. Марія Грушківська, п. Дарія Микита, п. Ігор Лесик, п. Юрій Олійник; скрипка — п. Ярослав Варнич і п. Микол Шпак.

Вже перші виступи учнів підготовного курсу викликали у слухачів примісне враження своєю чистотою гри, добрим ритмом та правильною постановою при інструменті. Про учнів нижчих і середніх років можна сказати, що крім гарних оцінок у технічній ділянці гри, вони виявляли навіть певні тенденції до мистецького виконання творів. Підкреслені ними динамічними нюансами, здебільша правильним темпом, застосування різних способів гри (лагато, стакато, портаменто) в залежності від характеру мелодії і т. д. — дають підставу думати, що учні переходять поріг механічної гри і сходять в нову, незнану їм країну мистецького виконання творів. Учні мовчаві, що в музичній ділянці гри, вони несли собі певні тенденції до мистецького виконання творів. Підкреслені ними динамічними нюансами, здебільша правильним темпом, застосування різних способів гри (лагато, стакато, портаменто) в залежності від характеру мелодії і т. д. — дають підставу думати, що учні переходять поріг механічної гри і сходять в нову, незнану їм країну мистецького виконання творів. Учні мовчаві, що в музичній ділянці гри, вони несли собі певні тенденції до мистецького виконання творів.

Ось, наприклад, Мартус Савчак (II кл.) по-своєму, оригінально інтерпретує „Циганське мелодію” Рейнгольда, який може й відповідало маленьких ритмічних відхилень, що саме і надають цьому твору цілої краси. Ярослав Вігун насолоджується кожним тоном казати і єврейської пісні „Дроздо, Ігор Турчинський підкреслює в „Хлопчому танку” Бартока повагу басів і безжурний високіх регістрів фортепіанної клавіатури і надалі в цей спосіб творить гротесковий характер. Велике зацікавлення твором („Курйозна історія”, Геллера) виявляє Борис Садовський. Галинка Коцюба чітко віддає трудний для дітей точкований ритм в „Токаті” Кабелакоса. Леся Грещак виконує Дівчину Кристаллоу Валєс Бургмєстера. Рівно, а класичним спокоєм відграв Лєс Руденська Скерціно Гопєспула. Свободно й із темпероментом Юрій Яворський інтерпретує Міллера „Еспанський танок”. Пластичною динамікою і виразним фразуванням підкреслює красу Сонати Едмунда Ветговена Оксана Пльойко.

Рівний класичний тон, динамічна опанованість у Діди Руденської в Сонаті Оп. 137 Шубєрта свідчать про її широкі музичні здібності.

Можна було б навести ще більше прикладів позитивних індивідуальних приймат в учнів, але брах місця на це не дозволяє. Якщо аде про чистоту гри, то вона на загал задовільна. Особливо великий поступ в цьому напрямі зробили скрипка й вище класа проф. Варничка. Треба було б також підкреслити дбайливо дбаний репертуар учнів. В цьому пропорційно заступили твори класичні, романтичні і модерністичні.

В загальному попис виявив великий прогрес в розвитку Відділу У. М. І. в Клівленді. Піднісся рівень науки, збільшилися вимоги учнів до учнів і тим самим мусить збільшитися і праця учнів над собою. Вони мусять бути обдувані і систематично.

Ч. ЛІ.

ЧЛЕНСТВО В УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ СОЮЗІ, ЦЕ ВАШ НАЦІОНАЛЬНИЙ ОБОВ'ЯЗОК І ОСОБИСТИ ІНТЕРЕС! ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ!

УСПІХ ОРГАНІЗОВАНОЇ АНЦІ УКРАЇНСЬКИХ ВЕТЕРИНАРНИХ ЛІКАРІВ

У висліді послідовної, організованої акції Об'єднання Українських Ветеринарних Лікарів в Америці, що тривала понад 5 років, офіційне представництво американських ветеринарних лікарів — т. зв. Асоціація Американських Ветеринарних Лікарів знала в останньому часі важливими для терену цілої Америки дипломатичні ветеринарні високіх шкіл в Європі, де студіювало й отримало свої дипломи багато українських ветеринарних лікарів.

У зв'язку із тією подією слід знати, що до США прибуло у висліді післявоєнної переселенської акції близько 100 ветеринарних лікарів-українців. Деякі з них покинули перед останньою війною або під час неї Львівську Ветеринарну Академію, дехто в Брні (Чехословаччина), а загребським до 1940 року. Залишилися несподіваною ще справу визнання дипломів, виданих через УТГГ, що треба вірити, буде згодом також позитивно поладжене.

Треба акції за призначенням підкреслити дуже товаришське ставлення Асоціації Американських Ветеринарних Лікарів згл. П. Проводу до Управи нашого Об'єднання під час переговорів та різних конференцій, що попередили загалом важливі рішення.

В організованій акції брав участь не тільки сам Провід Об'єднання, але також дуже допоміжним було листування з Асоціацією, що П. переводили в порозумінні з Об'єднанням поодинокі його члени, розсіяні в різних стейтах, як також впливові особи з американського громадського і політичного світу.

Д-р Володимир Помірко

Спілка електротехнічних робітників починає акцію за гарантовану річну платню

Нью-Йорк. — Провід Міжнародної Спілки Електротехнічних Робітників, почне дня 19 липня ц. р., переговори з компанією Дженерал Електрик, найбільшій електротехнічній підприємством США в справі гарантованої річної платні та в справі інших угодівень для робітників. Міжнародні переговори задоволення спілки з Дженерал Електрик Компані в справі створення окремого фонду для виплачування додаткових доходу робітникам на випадок безробіття не приносили до успіху і провід спілки електротехнічних робітників сподівається добитися своїх вимог цього року після перемоги робітників у переговорах з Формом і Дженерал Моторс. Міжнародна Спілка Електротехнічних Робітників, КІО, об'єднує около 100,000 робітників і яких 25,000 робітників організовані в єдиний лінійно-матричний „Об'єднаний Електротехнічний Робітників”. Керівництво Дженерал Електрик Компані ставиться негативно до вимог організованого робітництва, зокрема не походить на уступлення гарантованої річної платні. Пересічна заробіт- на платня в Дженерал Електрик вносить 1.95 на годину.

УВАГА! НЬОАРК І ОКОЛИЦІ! УВАГА!

Повідомляємо все Українське Громадянство м. Нью-Йорку й околиці,

що з днем 10-го липня 1955 р. (в порозумінні зі знаною фірмою G & S REPAIR CO.)

приймаємо в нашій крамничі

„ДНІПРО”

при 281 — 15th AVENUE в НЬОАРКУ

різного роду годинники, фото та кіно-проекторні апарати, машини хатнього устаткування

ДО НАПРАВИ,

які виконуватимуть повніше згадана фірма факхові й по дуже сприятливих цінах.

Крім того ласкаво пригадуємо, що масмо на складі: великий вибір муж., жін. та дитячої галатерії, платівок, вишивок, часосічок, книжок і інші.

Також висламо пакети летунською поштою до Німеччини, Польщі і інших країн світу.

DNIPRO CO.
281 — 15th Ave., (напроти B.L.B. Market)
Newark 3, N. J. — Bigelow 2-9481

HANUSEY MUSIC CO.

244 WEST GIRARD AVE. PHILA. 23, PA.

НАЙВІЛЬШИЙ ВИБІР ПЛАТІВОК В АМЕРИЦІ

Найкращі патефони — найліпших марок.

Відчинено щоденно від 9:30 рано до 9. вечора.

KOWBASNIUK AGENCY

НОТАРІАЛЬНЕ БЮРО

277 EAST 10th STREET, NEW YORK 9, N. Y.
(Біля Avenue A) Tel.: ALgonquin 4-8779

ПІШКАРТИ продасмо на всі кораблі.

ГРОШІ посласмо до всіх країн і виплачуємо на останній пошті.

АФІДЕВІТИ, прохання та інші потрібні документи на спровадження рідних і знайомих до Америки.

ОБЕЗПЕЧЕННЯ (асекурація) всіх родів у стейтах Нью-Йорк і Нью-Джерсі. — Асекурація — знижки 15% для кваліфікованих автоводів.

ПРОДАСМО дома та вського роду бизнесу.

ПЕКАО — Пакети до всіх країн Європи.

Віра Ковбаснюк-Шумейко — Алісія Шумейко

Відкрито щоденно в середі і суботи: від 10:00 рано до 1:00 попол. через ліценз і серпес.

УВАГА! НЬО-БРОНСВІН, Н. ДЖ., та ОКОЛИЦІ! УКРАЇНСЬКО-КАТОЛИЦЬКА ПАРАФІЯ В НЬО-БРОНСВІН, Н. ДЖ.

уладкує

ВЕЛИКИЙ ПІКНІК

в неділю, 24-го липня 1955 р.

у ST. JOSEPH'S GROVE on Plainfield Avenue, between Highways 25 and 27, Raritan Twp.

Початок о год. 2:30 пополудні.

Музика п. ІВ. СЕМЧИНІНА.

Знаменитий буфет, всіх гостей щиро вітасмо.

Параф. Рада

DIRECTION: From New Brunswick take bus No. 134 or No. 8 get off at Plainfield Ave. 3 minutes walk from bus stop.

УВАГА! ЮТИКА, РОМ, СИРАКЮЗ, ГЕРКІ-МЕР, ЛІТЛ-ФОЛС, СЕНТ-ДЖАНС-ВІЛ, АМСТЕРДАМ, Н. Н.

Відділ 484 Українського Народного Союзу ім. Тараса Шевченка в Ютика, Н. Н.

владштує

ВЕЛИКИЙ ПІКНІК

для членів Союзу та всього Українського Громадянства Ютики та околиці.

Пікнік відбудеться в „УКРАЇНСЬКОМУ НОВОМУ ПАРКУ” при Вуд Род, Вайсборо, Н. Н.

в неділю, 17-го липня 1955 р.

до танців приграватиме добра оркестра, в буфеті різні являтки та смачні перекуски.

Природа парку дає запоруку приємної забави, в родинній атмосфері.

Початок о 2-й годині попол. Вступ 75 центів.

Управа Відділу 484 У.Н.Союзу

ВНИШОВ З ДРУКУ

перший том праці проф. І. Власовського „НАРИС ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ”

що охоплює час від X до кінця XVI ст. Ціла праця вийде в трьох томах. Перший том має 352 стр. тексту й ілюстрацій. Ціна окремого тома \$3. Ціна трьох томів у препеченій й при печатенні зменшеної згорі чиниться лише \$15. Другий том, що буде охоплювати час від XVII до початку XX ст., вийде при кінці жовтня ц. р. Замовляти:

CONSISTORY of UOC, P. O. Box 595, So. Bound Brook, N. J.

ДОКП ГИМЕННОЇ „ВЕЛИКЕ ЦАБЕ”

що знайомить із життям давніх предків українського народу.

Понад 300 ілюстрацій. Отор. 160. ЦІНА \$2.50. Замовляти: „СВОБОДА” P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЧИ ВИ ВЖЕ ПЕРЕДПЛАТИЛИ ОДИНОКИЙ УКРАЇНСЬКИЙ АНГЛОМОВНИЙ ЖУРНАЛ

PACE MAGAZINE

PACE — містить твори українських і чужих письменників та журналістів із різних країн світу. Дотепер у журналі мистили свої твори такі Авторі: д-р Вучинський (Еспанія), д-р А. Гураль (Нова Гвінея), О. Данський (Німеччина), Святослав Фролик (Канада), М. Калінін, А. Курдидик, Лев Коссар (Канада), В. Лєтнік (Німеччина), д-р Р. Мотильницький (Африка), М. Левинський (Канада), Федір Одрач (Канада), Н. Ріпещий (Канада), проф. С. Олександр (Аргентина), Е. Останчук (Канада), Яр Славутин (ЗДА), Юрій Тис (Аргентина) та інші.

PACE — подас кожного місяця матеріали, яких не можна знайти в інших англомовних виданнях, а які є виключно і вартісними, а крім того солідно інформативними відносно українського народу як для нас так і для чужих. Доказом вартості матеріалів цього журналу є те, що його статті передруковують часто англомовний додаток найбільшого українського щоденника „Свобода” і також такі міжнародні журнали, як „Кетолік Дайджест” що публікується в 8 різних мовах і має мільйони читачів по цілому світі.

PACE — повинен бути в кожній українській хаті, бо він стане не тільки примісною лектурою для всіх членів родини, але також дасть у руки багато матеріалів відносно України й українців для розмов із чужими.

PACE — це єдиний український багато ілюстрований англомовний журнал, тому вишліть своє замовлення вже сьогодні, щоб не проминути його П'ЯТОГО числа, що саме поновиться і принесе між іншими матеріалами інтерв'ю із світової слави мистцем Ол. Архипенком, репортаж про нові успіхи Рому Прийма, продовження повісті Н. Ріпещого „Шукаючи сонці”, а також Жіночу Сторінку під редакцією Е. Останчука.

Пішіть по окладові число, або платіть річну передплату у висоті \$3.00 на адресу:

PACE PUBLISHERS LTD., 865 Bloor St. W.,

TORONTO, ONT., CAN

3 НОВИХ ВИДАНЬ

ПРАЦЯ
HELP WANTED—MALE

ТОКАР
з досвідом на токарних No. KQAA
Wagner Swasey з здібностями
прорахування і роблення власних
"set-ups". Ідеальні умови праці з усіма удосконаленнями,
включаючи план "profit-sharing".
Добра зарплата і бонус за
добру працю. Trinity Equipment
Corp., 472 Westfield Ave., East
Roselle Park, N. J. Tel. Chestnut
5-8400.

ДО ШКІРНИХ ВИРОБІВ
з малим знанням шиття на ма-
шинках Singer і ручного шиття
пра. Футералах до інструментів.
Мала фабрика в Hackensack, N.J.
HUBBARD 7-5504

ДОСВІДЧЕНІ
MILLWRIGHT
МЕХАНІКИ
5 днів — 40 год. тижнево.
\$1.79 на годину.
TECHNICAL TAPE CORP.
Bordentown Road
Old Bridge, New Jersey

ДОСВІДЧЕНІ
"SHEET METAL MEN"
до інсталяції проводів.
Toworok Home Heating and
Air Conditioning
Контракт або праця на годину.
Телеф. від 5 P.M. до 7 P.M.
Lambert 3-2133—(Paterson, N.J.)

ПРАЦЯ
HELP WANTED—FEMALE

КОСМЕТИЧКА (2)
з досвідом-операторки у всіх
ділянках фаху. Також
МАНІКЮРISTKA
до миття волосся. Повний час.
Добра платня. Охолодження салю-
ном. Закрито в понеділок.
Телеф. LY 3-9604

КОСМЕТИЧКА
з досвідом, операторки у всіх
ділянках фаху. Також манікю-
ристка і до миття волосся.
Повний час, добра платня. "Air
conditioned" салюном. Голоситесь:
FLAMINGO HAIRSTYLISTS
279 — 231 St. Bronx, N. Y.
Tel. KI 3-7411

ЖІНКА, нижче 50 літ, жадна
відповідальності, загальна дом.
праця, варення і легке прання,
стала праця при досвідч. особах.
Власна вел. кім. Спання
на місці або ін. Значення платня.
Мусити знати трохи по англ.
Diamond 3-4755 (N.J.)

ДОМАШНЯ ПРАЦЯ
Родина лікаря. Без варення.
Власна кімната, друга поміч.
добра платня.
хлібче в
Jersey City, N. J.
Oldfield 3-1977

Help Wanted Male—Female

Кельнерки! Дівчата
до праці за контор
КЕЛЬНЕРКИ
до доривної праці.
Неконтрактний досвід.
Праця в годинах "Lunch".
МУЖЧИН
до миття посуду
і потерти.
Говоримо по-українськи.
Дуже добрі зарплати і великі
користі.
Голоситесь особисто.
CLAREMONT DINER
100 Bloomfield Avenue
Verona, N. J.

З ДОСВІДОМ до прасування
дамських плащів, з досвідом
до шиття на машинах дамських
плащів. Праця 5 днів в тижд.
40 годин.
M. & M. COAT CO.
251 — 1st Street, Hoboken, N. J.
Tel. Swarthmore 2-0192

Купуйте в підприємстві
що оголошується
в "Свободі"

ЗМІНА АДРЕСИ!

Ще раз пригадуємо на-
шим передплатникам, що
змінюють місце свого по-
буту, щоб одночасно з по-
дписанням про зміну ад-
дреси обов'язково прислали
поштовими марками 10 с.
за виготовлення нової ад-
ресової кліш, а члени УНС
ще і число свого Відділу.
Адміністрація
"Свободи"

Увага! Дуже важне для всіх Українців!

Найбільша канадська виснокова фірма
ІВАНА КАМІНСЬКОГО
ДЖЕНІК ТРЕЙДІНГ КО.
яка має Центральну в Торонто, Ont., і свої Відділи в інших
містах Канади, відкрила бюро в Бюфало

Janique Trading Co.
1162 Broadway, Buffalo 12, N. Y. — Tel. FI 1272

Від тепер всі українці висноковують своїм рідним і знайомим
по цілій Європі і до підсвіткових країн пачки з новими
уважними реками, матеріалами, ліками й іншим через що
відомо фірму, тому що:
1. за 7 років існування фірма не пропала ані одна пачка,
2. всі висновки гарантовані,
3. відбори в Криму нічого не доплачують,
4. солідна і швидка обслушка,
5. на бажання фірма зберігає Ваше прізвище й адресу в
таємниці, висноковуючи пачку під своїм ім'ям,
6. всі реві — англійської продукції найкращої якості —
можна оглянути на місці,
7. пачка пересилається через наш Відділ в Лондон (Англ.)
• Вишліть і Ви своїм рідним пачку через нашу фірму. •
• Ваші рідні в Криму ждуть на Вашу поміч! •
Про деталі поінформуйтеся особисто поштою або телефоном.
JANIQUE TRADING CO.

Валеріян Ревуцький: П'ять не-
дільних акторів української
сцени. Париж 1955. Видання
Першої української друкарні
у Франції. Накладом Україн-
ської Національної Єдності у
Франції. 93 стор. 8".

Спершу кілька слів про ав-
тора книги. Валеріян Ревуцький
народився 1911 р. на Полтавщині
в сім'ї професора-на-
уковця. Замолоду став цікави-
тися театрознавством. Закінчивши
Державний Інститут Театра-
льного Мистецтва в Москві,
працював як викладач історії
українського театру спершу у
Києві, а після у Львові, як ви-
кладач історії світового театру,
і рідночасно друкував свої статті
в різних журналах. Коли до-
ля кинула його за Океан, він
продовжує свої студії в Торон-
тському Університеті для отри-
мання ступеня "маїстра мистецтва".

І ось цей сумлінний дослід-
ник історії українського театру
дає у вище згаданій праці
характеристики - портрети М.
Кропивницького, М. Садковського,
М. Заньковича, П. Саксаганського
і Г. Затиркевича-Карпінського,
п'ятьох найзначніших
акторів української нації в
визначені епохи українського
побуту - етнографічного театру.
У вступному розділі дає Ревуцький
нарис історії світового
театру в XIX-му ст. (зокрема
творчості акторів) з метою
створення в новому місці на-
шого театру. Автор виділяє
такі важливі моменти: актор-
ська гра з вишуканим чуттям під
кінцем XVII-го ст. у Франції
та пізніше в епоху романтизму,
коли то звернуто увагу на "чут-
тєвий елемент у творчості Шек-
спіра; теорія контрасту В. Гюґо
(чергування трагічного й комі-
чного в будові драми, високого
й низького в почуттях людини,
білого й чорного в сценічному
образі); пішномовна декламація,
слово й жест, чуття й над-
мірність, головне у творчості
французького псевдокласицизму;
в епоху реалізму - сцені-
чні ефекти, декоративна, рампо-
на освітлення й історична точ-
ність. В тому напрямі зроби-
ла немов революцію група ні-
мецьких акторів з Майнінгену,
які в 1874-1890 об'їздили всі
континенти Європи й країни та
ЗДА, виділяючи в грі історич-
ну правдоподібність за якими
декоративні, костюми, звуковий
оформлення, праці режисера та
різноманітні акторські ан-
самблеї. До того пов'язання ак-
ції драматичного твору з харак-
терами діючих осіб.

В Україні, як і в Росії, в той
час театр був заведений. Україн-
ський театральний ривок пе-
решкоди царського уряду не до-
зволяючи заснування постійно-
го театру та толеруючи існуван-
ня малавартісних театральних
груп, що значно впливали на
українську дійсність на сцені.
Та це не спинало, а, навпаки,
підштовпувало творчу пра-
цю п'ятьох великих українських ак-
торів.

ТЕПЕР НАГОДА
під час літнього сезону по зна-
чення цін, перебігати або на-
правити Ваші футри. Виконусь-
мо на опис прекрасні футри
накидки (Stoles) жакети по най-
новітніших фешонах і в найкращих
матеріалах.

УКРАЇНСЬКА ФУТРИНА
РОБІТНИ
НОВИ ФУТРИ
ПЕРЕМОДЕЛЮВАННЯ
ТА НАПРАВА ФУТЕР

Принимасмо футри на пере-
модування — Fur Storage.
Roman Kusoff
1420 Avenue of Americas
Between 58 & 59th Sts.
New York, N. Y.
PLaza 9-4238

торів, які створили епоху в ук-
раїнському театральному мис-
тецтві в останній чвертвині
XIX-го ст. Це талановиті ак-
тори, режисери й громадські
діячі рідночасно. Вони переборо-
ли надлюдські труднощі з огляду
на репертуар, добір актора й
оформлення сцени та довели
до створення постійного театру
в Києві в 1907 р. Тут В. Ре-
вуцький зробив помилку, нази-
ваючи цей театр першим по-
стійним українським театром.
Відомо, що в Галичині заснова-
но постійний український театр
під опікою "Руської Беседи" в
1864 р. (актор помилково назвав
"Львівська Бесіда").

При описі театральної праці
згадує акторів Ревуцький по-
дає їхні біографічні дані, їхню
акторську і громадську працю.
І так Марко Кропивницький
(1840-1910) в рр. 1881-1902 роз-
горнув працю, як актор драма-
тичних оригінальних і перероб-
лених творів та як знаменитий
актор, що в сценічній грі
визначався майстерними пере-
ходами з одного стану до інше-
го, вмінням удатно переходити з
моментів трагізму в комізм та
назад і навпаки. При тому ре-
жисер і виконавець адепта те-
атрального мистецтва, а також
громадський діяч.

Микола Садковський (1856-
1933), один із сценічних діячів
Тобілевичів, вінніс із батьківсь-
кого дому театральний талант
та любов до своєї батьківщини.
Без професійної освіти, співи-
дуку у театрі Кропивницького,
засновник постійного театру у
Києві. Кожну кращу творчу мо-
менту трагізму та комізму
актор режисер. Зокрема прекрас-
ний виконавець історичних
штук. На своєму довгому віку
залишив неповторний, тому в його
репертуарі кращі твори захід-
но-європейського та українсь-
кого етнографічного - побутових
і модерних.

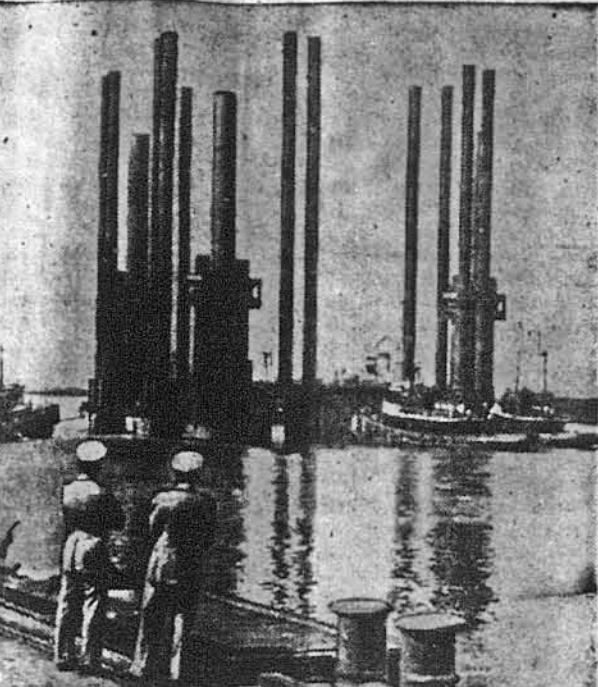
Під час Саксаганського (1859-
1940) найважливіший актор з ро-
дини Тобілевичів. В його кре-
аціїх природний діапазон — ро-
лі режисерів, протестів та геро-
їчних постатей. В опрацюванні
сценічних творів більше над-
мір, ніж інтуїції, а в приготуван-
ні кожної ролі незвичайно со-
лидні, базуючи на театральних
студіях. Тому, як режисер, він
не тільки практик, але й теоре-
тич. Працював з актором і сценею.
Дві важливі сторони — це Ма-
рія Заньковича (1860-1934) та
Галина Затиркевич — Карпінська
(1855-1921). Перша, похо-
дженням з старого шляхетсь-
кого роду, покинула життя в
одній сцені, ставши українською
Берніччи Е. Дузе, виконуючи
в театрі Садковського і Кропи-
ницького ролі жваві й харак-
теристичні з незвичайною інтуї-
цією і надхненням. При тому
воно зрештою акторської етики й
дисципліни: не лише великий
мистець, але й щирий патріот.

Друга артистка — відомо-
вита побутова — етнографічних
кращих і характерних творів.
В її грі незвичайна про-
ста, широкість, що давала лю-
дові дійсного життя українського
села. Вона з широким діапазо-
ном творчих найвищих характе-
ристичних серед акторів побуто-
вого театру.

Свої характеристики п'ятьох
режисерів українського театру
Ревуцький ілюструє автобіографі-
чними нотатками названих
акторів, спогадами їх приятелів
та сучасників очевидців і ко-
ментаріями різних істориків і
теоретиків мистецтва. Шкода,
що автор не використав праці
при театральній мистецтві, так
як його знавця, як С. Чар-
нецький, М. Голубець, т. ін., щоб
дати змогу почитати поруч
називаних режисерів ще й таких
сучасників, як О. Стадник, С.
Рубанович, М. Беньцель, В. Вла-
дарович і прибули до Галичини
О. Захаров і М. Морська. Та не
знаючи на ці й інші згадані
недостатки і на те, що над де-
якими проблемами треба чіткі-
шого наслідування, праця В. Ре-
вуцького це цінний вклад в іс-
торію українського театру, тим
більше, що в ній автор подає
об'єктивні факти про наш те-
атр в припадковий українській
останньої чвертвині XIX-го
ст. та початку XX-го ст., яку
тепер совітське театрознавство
старіється викривити й фаль-
шивити.

Кожний свідомий українець
та кожний свідомий українець
уважають своїм обов'язком
стояти в ряді українського
Народного Союзу, щоб своїм
членством збільшити кадр
дійних українських
працівників.

РАДАРОВА СТАНЦІЯ ВИХОДИТЬ НА МОРЕ

6.000-тоннова радарова станція, оточена флотою буксирних
пароплавів, вийшла з Босфорської пристані на море. Уста-
вить її 110 миль на схід від Кейп Код.

Викрито тайну алярму ніби потапаючого
корабля

Нью-Йорк. — Як правильно
загадувалися, радіо-алярм
від тасмачного і невіднайде-
ного корабля, наче б він горів
ішов на дно та потребував
негайної допомоги, був кеп-
ським жартом. Викрилось це
в суботу 9 липня, коли влас-
ник невеличкого рибальсько-
го човна "Сант Джозеф" в мі-
сцевості Майніюла на Лонг
Айленді, Н. Й., хотів по-
критуватися човном ствердив,
що хтось вловився був до його
кабіни, нічого не вказав зо-
неї, але очевидячки маніпу-
лював біля радіо-апарату. Він
подзвонив до поліції, а ця
остання, випитавши його, що
міг би розумітися на його ко-
рабельній радіо-виправі, —
швидко відійшла колишнього
до його молодого помічника,
21-річного Томаса Мальдону,
і його товариша 17-річного
Пітера Тіна. Показалося, що
вони обидва ходили вчор-
та четверга на п'ятиногу в те-
танньому тижні в очниках, і
м. ін. завели бачили розмову
про радіоапаратуру. Мальдо-
на запропонував своєму мо-
лодому колезі показати "пра-
вильну радіо-виправу". Вони
поїхали до пристані, де Маль-
дона віднайшов отой човен
"Сант Джозеф", вловившись
до кабіни власника і випили
наповне море. Там, перед 4
год. над ранком, Мальдона
вислав у світ фальшивий а-
лярм, наче б то корабель —
"Блу Стар" ішов на дно. Один
американський корабель під-
хопив той алярм і передав ін-
формальний прибрежний сто-
рожці в стеїт Нью-Джерсі, а
ця в свою чергу в найкорот-
шому часі змобілізувала ве-
лику силу кораблів і літаків,
що поклали рятуючу акцію,
яка, очевидно, скінчилася ні-
чим. Обох легкодухів арешто-
вано і їм грозить кара 1-річ-
ної в'язниці та 5,000 доларів
гравни. Рятуюча акція, по-
ведена вчор та четверга на
п'ятиногу наслідком фальши-
вого алярму, коштувала ко-
мо 50,000 доларів.

Міжнародний Конгрес Кераміки в Наннах

Канни. — 21-го червня п.
Р. у присутності делегатів
30-ти країн, відкрився Між-
народний Конгрес Кераміки.
На Конгрес запрошено офі-
ційно, як українця, п. Загана
Деслава. Генеральний секре-
тар Світової Керамічної Фе-
дерації, п. Еміль Фабр, віде-
ловив на відкритті Конгресу
промову на тему "Кераміка —
мистецтво, що відроджується"
— в якій, використовуючи у-
країнські матеріали, передав
йому п. Деславу від Коміте-
ту України Канади, підкрес-
лив розвиток української ке-
раміки на Закарпатті. Рівно-
часно з Конгресом відбувала-
ся в сальоні Меріамара Ви-
става Кераміки, на яку 26
країн надіслали тисячі двісті
виробів. Численні столи за-
ставлені керамікою, серед я-
кої відзначаються головню
фініландські та еспанські ви-
робів. Лише один стил, на я-
кому сумно причеплено папір
з чотирма літерами: СССР,
був цілковито пустим. Со-
вєтський Союз, що хоче ре-
презентувати 16 повновелних
націй, навіть і тут не спро-
мігся вчасно надіслати свої
експонати. Об'єктивні пред-
ставники заявили, що "літак
з московською керамікою за-
губився десь між Москвою і
Каннами". (П. В.).

Голуби диліжанси

Упорядкування, примітки та
редакція проф. Ю. Луцького
Мистецьке оформлення
Якова Гудковського
В книжці є п'ять, частинно
вперше репродукованих,
фотопортретів
Ціна — один долар.
Замовлення з моні ордером
пошлати:
"СВОВОДА", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Михайла Райворонського

1. "СТРІЛЬЦЬКИМ ШЛЯХОМ". В'язанка стрі-
лецьких пісень на чоловічий хор.
2. "СТРІЛЬЦЬКИЙ МАРШ". (На фортепіані).
Ці твори видала Станція УСС у Нью-Йорку і вони на-
гадують Вам ті хвилини з 1914 року, коли УСС з піснею
на устах про "Червону каліну" йшли в біт за волю Укра-
їни.
Ціна кожного твору 50 центів.
Замовлення з належністю слати:
"СВОВОДА", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

TARZAN, WATCHING THE TURMOIL
IN THE VILLAGE BELOW, COULD
SCARCELY REPRESS A SMILE.
THE TERRORIZED ARABS DID NOT
KNOW WHAT TO DO. FEELING THEY
SEARCHED FOR THEIR UNSEEN Foe.
BUT WHEN THE DURU MARKSMEN
DOWNED MORE VICTIMS, THEY
RETIRED TO THE SAFETY OF
THE HUTS.
THEN TARZAN CALLED THE WARRIORS TOGETHER
AND THEY DROPPED BACK INTO THE
JUNGLE TO REST AND MAKE PLANS.

Стероризовані араби не зна-
ли, що робити. Вони кидали
шукати ворога, якого не бу-
ло видно.
Та коли вправді стрільці з
племени дурію поклали на
землю більше жертв, вони
відступили до безпечних ха-
луп.
Тоді Тарзан зібрав воєво-
дників, і вони вернулися до
джунглі, щоб відпочити і
планувати.

ВАКАЦІ

ТИЖНЕВО!
Всього — \$35.00 — **ТИЖНЕВО!**
Всього
GLEN SPEY MANOR
Прекрасні окремі кімнати, повний комфорт, здоро-
вий європейський харч, кухня в заряді фахової
господині! — ДІТЯМ ЗНИЖКА!
Три хвилини ходу до Оселі Робітничого Союзу
та великого озера Могаук. Великий простір. Купан-
ня. Відпочинок в тінях лісів.
Адреса:
GLEN SPEY MANOR
M. BOYCHUK
GLEN SPEY, N. Y.
Замовлення в Нью-Йорку: тел. GRamercy 3-3550.

Summer Rentals

В GLEN SPEY, N. Y.
В околиці українського центру
в чудовому маєтку — кімнати
до відпочинку з ужитками кухні.
Відля знаходиться у великому
парку з басейном до плавання,
35x80 ft. Вел. вигоди для ро-
дини з дітьми.
Ціна \$20 — \$25 тижнево.
GLEN ACRES HOTEL
Glen Spey, N. Y.
Tel. Port Jervis 3-7935

MISCELLANEOUS

ГОНЧИ ПСИ, боксери, спаньйо-
лі, "мексиканці", даламатинці,
ірландські тер'єри, фокстер'єри,
шотландські тер'єри, гостров-
лоє, валлійські тер'єри, пудлі (всі
роди), йоркі, бульдоги, нівка-
ри. Також сім'ї котів. Пле-
вання для розплоду. Вільний
вибір і доставка.
LISBETH KENNELS
37 So. Grove St., Freeport, L. I.
Tel. FR 8-4085

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ПАТЕРСОН, Н. ДЖ. — Мі-
сичні збори ім. Т. Шевченка.
Відл. 64 відбуються в суботу,
16-го липня, о год. 7:30 веч. у
Вінгсвортському на Майн вул. Про-
симо всіх прийти на збори.
— І. Вурний, секр.

НО ГЕНЕВ, КОНН. — Т-во
"Любов" Відл. 370 повідомляє
своїх членів, що місячні збори
відбудуться в неділю, 17-го лип-
ня, о год. 11:30, в церкві св. Іо-
анна, 1130 Broad St., Jersey City.
Простіть своїх членів прийти на ці
збори, вирішити свої загалості.
Члени, які вимагають зміни
своїх поліс повинні прийти на
збори із даними анкетами,
які заповнювати за зразком, що
Головної Канцелярії до зміни.
Хто не одержав своїх дивіден-
дів, прошу зголоситися до
секретаря на зборах. Ті члени,
які догнута за третій місяць
проситися вирішити на цих збо-
рах в противний разі будуть су-
спендовані. — К. Стасюк, предс.;
М. Хома, кас.; Р. Голубович,
фін. секр.; В. Гіна, рек. секр.

ПОНКЕРС, Н. Й. — Т-во
Підльська Січ Відл. 8 повідом-
ляє своїх членів, що вкладає
під час літа можна сплачувати
в п'ятницю веч. 1 в неділю
о год. 2-й полов. в Клубі 13
Вашингтон вул. Рівнож при-
нимаємо нових членів без
вступного як до Союзу так і
до Т-ва. — П. Гарасимів, пр.;
В. Мандзіл, секр.

Чудом збережені й знай-
дені в архіві покійного Ар-
кадія Любченка листи Хви-
люного, Куліша, Яновско-
го, Дніпрова та Люб-
ченка вже вийшли друком
окремою збіркою під назвою:

ГОЛУБИ
ДИЛІЖАНСИ

Упорядкування, примітки та
редакція проф. Ю. Луцького
Мистецьке оформлення
Якова Гудковського
В книжці є п'ять, частинно
вперше репродукованих,
фотопортретів
Ціна — один долар.
Замовлення з моні ордером
пошлати:
"СВОВОДА", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Посмертна Згадка

МАТВІЙ ШАНАНДА, довголіт-
ній член Т-ва ім. Д. Вітов-
ського Відл. 268 УНСоюзу у
Філадельфії, Па., помер 8-го
липня проживши 68 років. По-
кійний родився в селі Кри-
нов. Березині, Зах. України.
До Америки приїхав перед
першою світовою війною,
вступив до УНСоюзу до ці-
лий час був урядником. Зали-
шив у глибокому смутку дру-
жину, 2 дочок, 2 синів, 2 бра-
тів. Похований 11-го липня.
— В. П. П.

C. Стуманчук, секр.

До винайму кімнати

ДО ВИНАЙМУ
4-кімнатні помешкання, дм з
всіма ужитками.
Голоситесь під ч.
332 East 4th Street, New York
Super.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ФАХОВИЙ МАЛЯР
КІМНАТ
українець, виконує всі
малювальні праці.
Тел.: OR 4-7416
Дзвонити щодня: 7-8 год. рано
і 8-10 год. веч.

НАПРАВКИ

ВСІ ЧАСТИ до направи печей,
наглевих, газових, нафтових,
огрівачів парової та гарячої во-
дою, як також усі нові печі
можете дістати в
STOVE MFRS CORP.
182-186 Mulberry Street,
"I N 'I" дилан

BUSINESS OPPORTUNITY

НА ПРОДАЖ
ВИНОКЛІНЕРСЬКИЙ
БИЗНЕС І ДІМ
Чистий дохід \$600 на місяць.
STEPHEN SIKORA
65 Cherry St., Geneva, N. Y.

На продаж
МОЛОЧНІ ФАРМИ,
великі і малі, деякі в українсь-
кій колонії.
Також продаються таверни,
крамниці, гаражі і газолінові
станції. За подробицями і ціною
писати по-англійськи до:
C. J. HIRSCH, Broker
Abbotsford, Wis.

Книжка в часописі —
найнеобхідніша в кожній
культурній людині.

КУПУЙТЕ НОВУ
КНИЖКУ

для навчання української
граматики й правопису в
нижчих класах народної
школи.

В. РОМАНЕНЧУК
"Українська мова"
Дія 2-го року навч. укр.
мови — 85с.

"СВОВОДА"
P. O. BOX 346,
JERSEY CITY 3, N. J.

Перероблені
МАШИНИ
ДО
ПИСАННЯ

англійські, ціна \$25.00. Ма-
ємо також нові і перероблені
українські машини. Раху-
нок машини, офіційні при-
писи. Потрібні аґенти.

ALL LANGUAGES
TYPEWRITER COMPANY
119 W. 23rd St. (6-7 Ave.)
New York, N